

NAJEMNINA OZIROMA AMORTIZACIJA KOT VIR FINACIRANJA INVESTICIJ V INFRASTRUKTURO

mag. Matej Loncner
pooblaščen revizor
preizkušeni notranji revizor
državni notranji revizor
BM Veritas Revizija, d. o. o.

UKINITEV SVU

Posledica uveljavitve SRS 35 (2006)

Prehodno obdobje se izteče 31.12.2009

Prenos OS GJI v poslovne knjige občin s 1.1.2010

Pomemben vpliv na RI KP

Sprememba ureditve razmerij:

**Ločitev pristojnosti odločanja o potrebnih investicijah v GJI
od pristojnosti upravljanja GJI**

AMORTIZACIJA KOT VIR ZA INVESTRICIJE V GJI V ČASU SVU

V ČASU SVU JE VIR ZA IZVAJANJE OBNOVITVENIH INVESTICIJ
„AMORTIZACIJA, KI JE PRIZNANA V CENAH STORITEV GJS“

ČE CENE GJS NISO
POKRIVALE VSEH
STROŠKOV
IZVAJANJA GJS

„ODPIS“
AMORTIZACIJE
GJI

ZMANJŠANJE
VIRA ZA
OBNOVITVENE
INVESTRICIJE

AMORTIZACIJA GJI JE ZARADI PRENIZKIH CEN GJS POGOSTO
PREDSTAVLJALA SAMO DEL POTREBNIH SREDSTEV ZA FINANCIRANJE
IZGRADNJE OBNOVITVENIH INVESTICIJ

OBČINE SO OBNOVITVENE INVESTICIJE POGOSTO DELOMA ALI V CELOTI
FINANCIRALE Z DODATNIMI PRORAČUNSKIMI SREDSTVI

SPREMEMBA

UKINITEV SVU

KP NIMAJO VEČ VIROV ZA
IZVAJANJE INVESTICIJ

UREDBA MEDO

DOLOČENA PRAVILA GLEDE

VIŠINE AMORTIZACIJE

NAJEMNINE ZA UPORABO GJI

CENE OMREŽNINE

OBČINE PREKO CENE OMREŽNINE DOBIJO VIR ZA IZVAJANJE INVESTICIJ V GJI

OBČINAM OMOGOČEN DOSTOP DO DODATNIH EU SREDSTVA ZA INVESTICIJE V GJI

POSLEDICE

SPREJEMANJE ODLOČITEV O INVESTICIJAH V GJI

OBČINE

VREDNOST GJI

AMORTIZACIJA GJI

UREDBA MEDO

STROŠKI IZVAJANJA GJS:
NAJEMNINA ZA UPORABO GJI
STROŠKI VZDRŽEVANJA
STROŠKI OBRATOVANJA

UREDBA MEDO

CENE STORITEV GJS

PREDLAGAJO KP
POTRDIJO OBČINE

UKINITEV SVU

SMOTRNO IZVAJANJE GJS NA DOLGI ROK

USTREZNA INFRASTRUKTURA

SPREMENJENA RAZMERJA TERJAJO BOLJŠE SODELOVANJE MED
OBČINAMI IN KP

USTREZNA UREDITEV RAZMERIJ NI SAMOUMEVNA
TEŽAVE PRI KP, KI OPRAVLJAJO GJS V VEČ OBČINAH
TEŽAVE PRI GJI, KI SE UPORABLJA ZA POTREBE VEČ OBČIN

OS IN AMORTIZACIJA

Če ima organizacija sredstvo v lasti, finančnem najemu ali ga na drug način obvladuje v obdobju, daljšem kot eno leto, ga mora priznati med osnovnimi sredstvi

OSNOVNA SREDSTVA, SE UPORABLJAJO V OBDOBJU, KI JE DALJŠE OD LETA DNI

STROŠEK JE TREBA NA USTREZEN NAČIN RAZPOREDITI NA OBDOBJA UPORABE

LETNI STROŠEK = STROŠEK AMORTIZACIJA

Amortiziranje pomeni razporejanje vrednosti osnovnega sredstva na zneske, v katerih ga v posameznem letu v ocenjeni dobi koristnosti zapušča

Strošek amortizacije je znesek, za katerega se v posameznem letu zaradi amortiziranja zniža vrednost osnovnega sredstva

AMORTIZACIJA

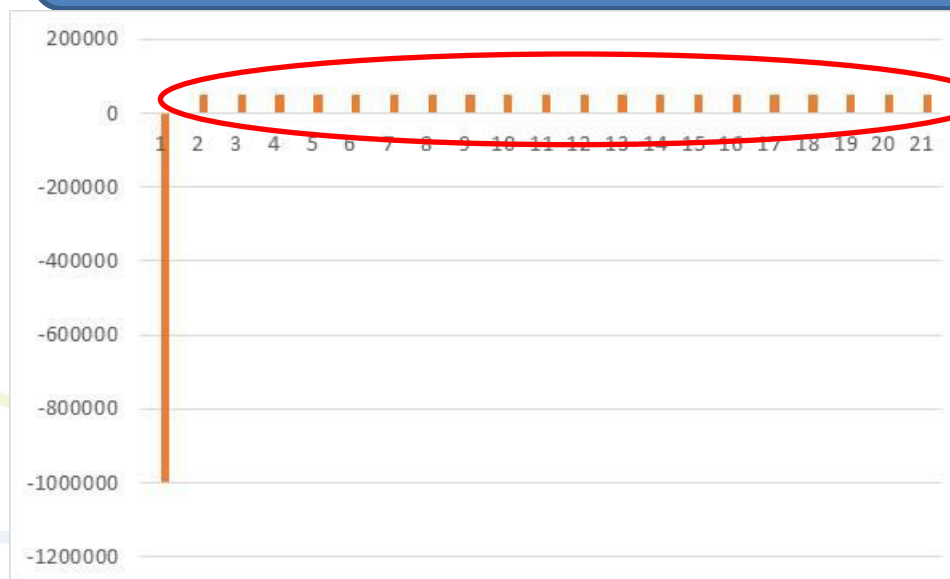
DENARNI TOK

AMORTIZACIJA

DENARNI TOK

„POZITIVNI DENARNI TOK“ – RAZPOLOŽLJIVA AMORTIZACIJSKA SREDSTVA PRAVILOMA NAMENJENA IZVAJANJU OBNOVITVENIH INVESTICIJ NAMENJENA OHRANJANJU VREDNOSTI OSNOVNIH SREDSTEV

AMORTIZACIJA

POMEN VREDNOST DENARJA V ČASU

NV OS 100.000 EUR

ICŽP = 1 %

NV OS PO 10 LETIH = 109.369 EUR

NV OS PO 20 LETIH = 120.811 EUR

ICŽP = 2 %

NV OS PO 10 LETIH = 119.509 EUR

NV OS PO 20 LETIH = 145.595 EUR

**NA DOLGI ROK AMORTIZACIJSKA SREDSTVA OMOGOČAJO ZGOLJ NOMINALNO OHRANJANJE VREDNOSTI GJI
ZA REALNO OHRANJANJE VREDNOSTI GJI SO NA DOLGI ROK POTREBNA DODATNA SREDSTVA**

AMORTIZACIJA

NABAVNA VREDNOST * AMORTIZACIJSKA STOPNJA = ZNESEK AMORTIZACIJE

VIŠINA STROŠKA AMORTIZACIJE JE ODVISNA OD:

NABAVNE VREDNOSTI OSNOVNEGA SREDSTVA

IZBRANE METODE AMORTIZIRANJA

OCENJENE DOBE KORISTNOSTI

NABAVNA VREDNOST OS

SRS: NV vključuje nakupno ceno ter vse stroške, ki jih je mogoče pripisati usposobitvi osnovnih sredstev za uporabo

Pravilnik o RMPOPOP določa, da se v NV ne morejo vključiti:

- stroški izposojanja v zvezi s pridobitvijo osnovnega sredstva
- ocenjeni stroški razgradnje
- odstranitve in obnovitve nahajališča ob pridobitvi ter
- stroški preizkušanja delovanja osnovnega sredstva

NV GJI so zaradi določb Pravilnika lahko pomembno nižje (stroški poskusnega obratovanja, ipd.)

NABAVNA VREDNOST OS

VIR FINANCIRANJA NE VPLIVA NA NV

SRS 1.10. Opredmeteno osnovno sredstvo, pridobljeno z državno podporo ali donacijo, se **ob pridobitvi izkazuje po nabavni vrednosti**. Če ni znana, pa po pošteni vrednosti, povečani za izdatke, ki jih je mogoče pripisati neposredno pripravljanju sredstva za nameravano uporabo.

Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se **ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti**, temveč se vštevajo med odložene prihodke in se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo.

NABAVNA VREDNOST OS

DRUGI RAZLOGI ZA RAZLIČNE VREDNOSTI PRIMERLJIVE GJI MED OBČINAMI

Nepopolne evidence GJI

7. člen Pravilnika o RMPOPOJP – NV se določi z ocenitvijo, pri čemer se upoštevajo podatki o tržnih cenah, lahko pa tudi knjigovodski podatki primerljivih enakih ali podobnih sredstev

Pomen popisa OS GJI

Način evidentiranja obnovitvenih investicij

Izvedba obnovitvene investicije: izločitev zamenjanega dela in nabava novega (Ne)evidentiranje izločitev zamenjanih delov GJI lahko pomembno vpliva na vrednosti GJI

METODE AMORTIZIRANJA OS

UREDBA MEDO: METODA ČASOVNEGA AMORTIZIRANJA

ENAKOMERNO ČASOVNO AMORTIZIRANJE

Uporabna za večino OS GJI

RASTOČE ČASOVNO AMORTIZIRANJE

Pri GJI, na katero se bodo uporabniki postopoma priključevali v prihodnjih letih

FUNKCIONALNA METODA

Odlagalno polje

DOBA KORISTNOSTI OS

POTREBNO JO JE DOLOČITI ZA POSAMEZNO OSNOVNO SREDSTVO

Opredelitev osnovnega sredstva pri GJI - osnovne enote

Različne dobe koristnosti – različna OS

Omogoča ugotavljanje vrednosti zamenjanih delov GJI pri izvajanju obnovitvenih investicij

Upoštevanje stroškov in koristi natančnosti evidenc

Delitev vrednosti investicije med objekte in opremo

Opredelitev mora biti dovolj podrobna, da je pri obračunu mogoče upoštevati dobo koristnosti in amortizacijske stopnje, določene v Prilogi 1 Uredbe MEDO

DOBA KORISTNOSTI OS

DOLOČANJE DOBE KORISTNOSTI

ARBITRARNO

Predpisana doba koristnosti -
Uredba MEDO

Primerno z vidika regulacije

Logika – strošek amortizacije
se prizna največ do...

OCENJEVANJE NA PODLAGI PRETEKLIH PODATKOV

Računovodske ocene, ki jih je
mogoče preverjati

Z vidika računovodenja ustrežnejša
rešitev

Omogoča upoštevanje pogojev
izvajanja posameznega izvajalca
GJS

DOBA KORISTNOSTI OS

ARBITRARNO DOLOČANJE DOBE KORISTNOSTI

Predpisana za vse neposredne in posredne PU – tudi Občine

Predstavlja eno od pomanjkljivosti računovodenja v „javnem sektorju“

Rešitev = sprostitev pravil

Opredelitev intervalov za posamezne skupine OS namesto predpisanih stopenj

AMORTIZACIJA IN NAJEMNINA

OBČINE POSLOVNE DOGODKE EVIDENTIRAJOV SKLADU Z NAČELOM DENARNEGA TOKA – PLAČANE REALIZACIJE

Plačilo računov za investicije v GJI = odhodek

Obračunana amortizacije ni prejemek/izdatek – ni odhodek/strošek

Posledično:

Za občine amortizacija ne predstavlja vira za investicije

Določb glede pokrivanja stroškov amortizacije „Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev... **se vštevajo med odložene prihodke in se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo**“ **ni mogoče na smiseln način implementirati v računovodske predpise**

Vir za kritje odhodkov za investicije pri občinah so prihodki in prejeta posojila

AMORTIZACIJA IN NAJEMNINA

VIŠINA NAJEMNINE – 3. člen Uredbe MEDO

Občina za opravljanje javne službe izvajalcem obračunava najemnino za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za opravljanje posameznega GJS-ja, **najmanj v višini obračunane amortizacije za vso javno infrastrukturo**, ki je potrebna za opravljanje posameznega GJS-ja.

OMREŽNINA

STROŠEK NAJEMNIN JE GLAVNI STROŠEK, KI SE GA VKLJUČI V IZRAČUN OMREŽNINE

Potrebna podatka

Strošek najemnine

Strošek najemnin je posledica vrednosti GJI

Vrednost GJI je posledica vrste in obsega GJI, ki obstaja v posamezni občini

Vrsta in obseg GJI je posledica sprejetih odločitev o tem katere investicije v GJI so se izvedle

Število in vrsta uporabnikov, izraženo v ustrezni EM

Posledica „naravnih danosti“ posamezne občine

Gostota poseljenosti

Geografske značilnosti

OMREŽNINA

Izračun cene omrežnine je ob dani najemnini „enostavna matematična operacija“

Današnja višina najemnin je v pretežnem delu posledica v preteklosti sprejetih odločitev o izvedbi investicij v GJI

Ob danih „naravnih danosti“ posamezne občine so cene omrežnin v pretežnem delu posledica v preteklosti sprejetih odločitev o izvedbi investicij v GJI

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

LOGIKA OBLIKOVANJA CENE OMREŽNINE

Amortizacija OS GJI

Višina najemnine za uporabo GJI

Cena omrežnine

ZAGOTAVLJANJE VIRA V PRORAČUNU

Plačilo položnic -
cena omrežnine

Plačilo najemnine

Prihodek
občinskega
proračuna

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

PREVISOKA CENA
OMREŽNINE

PORAČUN Z UPORABNIKI
STORITEV GJS (VRAČILO)

V PRIMERU ENOTNIH CEN STORITEV GJS NA RAVNI POSAMEZNE OBČINE
PRIHAJA DO RAZLIK MED ZARAČUNANIMI OMREŽNINAMI IN NAJEMNINAMI

TE RAZLIKE NE POMENIJO „OŠKODOVANJE OBČINE“

SO POSLEDICA SOLIDARNOSTI MED UPORABNIKI GJS, KI VSI PLAČUJEJO RAVNO
POVPREČNE STROŠKE SKUPNEGA OSKRBOVALNEGA SISTEMA

PRIHODEK
OBČINE

IZKLJUČNO
NAJEMNINA

VIR ZA
INVESTICIJE V
GJI

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Namenska poraba najemnin ni natančno določena

80. člen Zakona o javnih financah:
najemnina za občinsko stvarno premoženje se mora uporabiti samo za gradnjo, nakup in vzdrževanje stvarnega premoženja občine

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Občine imajo možnost zagotavljanja zadostnih sredstev za izvedbo potrebnih obnovitvenih investicij v GJI

Izpolnjevanje zakonskih zahtev glede določanja ustreznih vrednosti GJI

Izpolnjevanje zakonskih zahtev glede potrjevanja ustreznih cen omrežnin

Odločanje o potrebnih investicijah v GJI na podlagi strokovnih argumentov

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Neizpolnjevanje zakonskih zahtev oz. odločanje o potrebnih investicijah v GJI na podlagi nestrokovnih odločitev se odraža v:

Slabšem stanju GJI na dolgi rok

Nezadostni viri
za investicije

V prihodnosti
bodo potrebni
dodatni viri

Prelaganje reševanja problema na prihodnje generacije

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Neizpolnjevanje zakonskih zahtev oz. odločanje o potrebnih investicijah v GJI na podlagi nestrokovnih odločitev se odraža v:

Manjši obseg izvajanja investicij na drugih področjih

Nezadostni viri
za investicije

Občina za
potrebne
investicije v GJI
namenja druga
proračunska
sredstva

Današnji standard izvajanja GJS se na uporabnike ne prenaša glede v skladu s porabo storitev posameznega uporabnika

Kršitev načela „povzročitelj plača“

OBSTOJEČ NAČIN ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Težave večje pri občinah, ki uporabljajo skupno infrastrukturo

Poskus prenašanja bremena izvajanja GJS na druge občine

Vrsta investicij v GJI

Višina najemnine

Cena omrežnine

Sprejeta odločitev v eni občini, vpliva na vse ostale občine, ki uporabljajo skupno infrastrukturo

POMANJKLJIVOSTI OBSTOJEČEGA NAČINA ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Težave večje pri občinah, ki uporabljajo skupno infrastrukturo

Nezmožnost sprejetja celovitega dogovora med taki občinam

Prenos bremena izvajanja GJS na prihodnje generacije

Obstoječa ureditev nima odgovora na rešitev tega problema

POMANJKLJIVOSTI OBSTOJEČEGA NAČINA ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Vzpostaviti bo treba mehanizem, ki bo v primeru nezmožnosti sprejetja dogovora med občinami, občinam predpisal:

Ustrezen način določanja cen omrežnine

Način določanja najemnine za uporabo GJI

Način odločanje o potrebnih investicijah v skupno GJI

Obveznost zagotavljanja virov za te investicije

POMANJKLJIVOSTI OBSTOJEČEGA NAČINA ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Obvezno oblikovanje skupnih ustanoviteljskih organov

Predpisan način glasovanja na skupnih ustanoviteljskih organih

Prenos pristojnosti na skupne ustanoviteljske organe

V primeru oblikovanja pokrajin (regij) – prenos teh pristojnosti na pokrajine

POMANJKLJIVOSTI OBSTOJEČEGA NAČINA ZAGOTAVLJANJA VIROV ZA INVESTICIJE

Odločanje o potrebnih investicijah je ločeno od potrjevanja cen

Hkratno sprejemanje odločitev o spremembi cen in investicijah v GJI

Opredelitev namenskosti porabljenih najemnin za uporabo GJI

Namenskosti ni nujno smiselno zagotavljati na letni ravni

Namenskost bi morala biti predpisana pri skupni infrastrukturi

NAMENSKOST PORABE NAJEMNIN PRI SKUPNI INFRASTRUKTURI

Lastništvo GJI pogosto ne odraža deleža dejanske uporabe

Lastništvo GJI po legi (samo v lasti ene občine)

Dejanska uporaba s strani več občin

ČN, vodovodni objekti, transportni vodi, ipd.

Uporabniki iz vseh občin na enoten način plačujejo uporabo skupne GJI

Vire (vso najemnino) prejema občina lastnica GJI

Obnovitvene investicije financira občina lastnica GJI

NAMENSKOST PORABE NAJEMNIN PRI SKUPNI INFRASTRUKTURI

Občina za izvedbo GJI prejela EU sredstva

Za izvedbo investicije je občina zagotovila le manjši del lastnih sredstev

Dogovorjeni deleži financiranja ne odražajo dejanske rabe GJI

Pri delitvi občin se je GJI delila po legi

Nelogično v primeru skupne GJI

NAMENSKOST PORABE NAJEMNIN PRI SKUPNI INFRASTRUKTURI

POSLEDICE:

ZARAČUNANE OMREŽNINE UPORABNIKOM V ENI OBČINI SE LAHKO POMEMBNO RAZLIKUJEJO OD NAJEMNIN, KI JIH PREJME OBČINA

PREJETE NAJEMNINE ZA SKUPNO GJI SO V POSAMEZNI OBČINI V DALJŠEM OBDOBJU LAHKO POMEMBNO VIŠJE OD IZDATKOV ZA OBNOVITVENE INVESTICIJE V SKUPNO GJI

NAMENSKOST PORABE NAJEMNIN PRI SKUPNI INFRASTRUKTURI

Razliko med prejetimi najemninami za skupno GJI in izdatki za obnovitvene investicije v skupno GJI občine sproti porablajo

Posledično obstaja tveganje, da take občine potrebnih obnovitvenih investicij v skupno GJI ne bodo sposobne pravočasno sfinancirati

Problemi večji pri manjših občinah

Vprašanje pripravljenosti na spremembo dogovora o načinu financiranja

NAMENSKOST PORABE NAJEMNIN PRI SKUPNI INFRASTRUKTURI

Mogoče rešitve

Predpisana namenskost porabljenih najemnin v daljšem obdobju

Celovit dogovor o načinu zaračunavanje najemnine, določanju cene omrežnine ter načina financiranja obnovitvenih investicij

Dolgoročna uskladitev deleža lastništva skupne GJI z deležem dejanske uporabe

ZAKLJUČEK

Amortizacija (najemnina) je dolgoročno najbolj primeren vir za izvedbo obnovitvenih investicij

Zagotavlja ustrezno porazdelitev bremena med uporabniki storitev v dobi koristnosti GJI

Ustrezna vrednost GJI

Uporaba amortizacijskih stopenj, ki odražajo dejanske dobe koristnosti

Ustrezno urejena razmerja med občinami v primeru skupne GJI

ZAKLJUČEK

Kako onemogočiti prenašanje bremena izvajanja GJS na:

prihodnje generacije

druge občine

Kako zagotoviti nemoteno izvajanja GJS na dolgi rok?

KONTAKT

BM VERITAS REVIZIJA d.o.o.

Dunajska cesta 106
1000 Ljubljana

mag. Matej Loncner, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
preizkušeni notranji revizor
državni notranji revizor
+386 (0)51 355 998

matej.loncner@bm-veritas.si
www.bm-veritas.si

KONTAK

